

Komutativní okruhy: Cvičení 1

8. října 2019

1. Dokaž, že sjednocení řetězce (libovolně mnoha) ideálů $I_1 \subset I_2 \subset I_3 \subset \dots$ je ideál.
2. Pro ideály I, J definujme $I + J := \{a + b \mid a \in I, b \in J\}$. Dokaž, že $I + J$ je nejmenší ideál v R , který obsahuje I a J .
3. Buď R okruh a M ideál v R . Dokaž:
  - a) M je maximální, právě když pro všechna $a \in R \setminus M$ platí $R = M + aR$.
  - b) Pokud M je maximální a $a \in R \setminus M$, pak existují $m \in M$ a $r \in R$ taková, že $1 = m + ar$.
4. Urči $\mathbb{Q}[x]/(x+2)$, $\mathbb{Q}[x]/(x^2-2)$, $\mathbb{Q}[x]/(x^2-1)$, $\mathbb{R}[x]/(x^2-2)$, $\mathbb{Z}[x]/(x^2-2)$.
5. Mějme ideály I, J, K okruhu R . Dokaž, že $IJ \subset I \cap J$ a $I(J+K) = IJ + IK$. Najdi příklad, kdy $IJ \neq I \cap J$.

Další příklady:

6. Dokaž, že operace na faktorokruhu jsou definované korektně a že jde o okruh (a dokaž ostatní věci z přednášky, které jsme nechali jako cvičení).
7. Dokaž 3. větu o izomorfismu (větu 1.5).
8. Pro podmnožiny A, B okruhu R definujme $A \odot B := \{ab \mid a \in A, b \in B\}$ (pozor, toto neodpovídá násobení ideálů). Buď I ideál v R . Dokaž, že $(a+I) \odot (b+I) \subset ab+I$. Platí opačná inkluze?
9. Uvažujme okruh $\mathbb{Z}$ a uvažujme v něm ideály $I = (168)$ a $J = (288)$.
  - a) Jak vypadají všechny maximální ideály a prvoideály v $\mathbb{Z}$?
  - b) Urči $I+J, IJ, I \cap J, I^2+J$.
  - c) Najdi všechny prvoideály, které obsahují ideál $I, J, IJ, I \cap J$, resp. J^2 .
10. Buď R obor hlavních ideálů a $a, b \in R$.
  - a) Urči $(a)(b), (a)+(b), (a) \cap (b)$.
  - b) Jak vypadají všechny maximální ideály a prvoideály v R ?
  - c) Dokaž, že faktor R podle nenulového prvoideálu je těleso.
11. Uvažujme obor hlavních ideálů $\mathbb{Q}[x]$ a ideály $I = (x^3+x^2+2x+2)$ a $J = (x^3-2x^2+2x-4)$.
  - a) Urči $I+J, IJ, I \cap J, I^2+J^3$.
  - b) Které faktory modulo hlavní ideál z bodu a) jsou obory?
  - c) Najdi všechny prvoideály, které obsahují ideál $I, J, IJ, I \cap J$, resp. J^2 .

Hinty:

Obecně: když nevíš, zkus to sporem!

4. 1. věta o izomorfismu.

7. Projekce $\pi: R \rightarrow R/I$ a její zúžení na $\varphi: S \rightarrow R/I$. 1. věta o izomorfismu pro φ .

8. Neplatí. Zvol $R = \mathbb{Z}$ a prvočíslo v $ab+I$.